

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

A népesedés helyzete Csongrád megyében

Ülést tartott a megyei tanács

Tegnap, csütörtökön dr. Komócsin Mihály tanácselnök elnöklétével ülést tartott Csongrád megye tanácsa. Az ülésen részt vett Rózsa István, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, s a megye országgyűlési képviselői. A tanács megtárgyalta a megye demográfiai helyzetének alakulását. A Hantos Mihály tanácselnök-helyettes által összeállított anyag vitájában felszólaltak: dr. Máthé Ferenc (Csongrád), Munkácsy György (Szeged), Juhász József (Szeged), dr. Bacsikay Jenő (Szentés), Morschhauser Józsefné (Domaszék), Martonosi Andrásné (Hódmezővásárhely), Miklós Lászlóné (Makó), dr. Ábrahám Antalné (Szeged), Kiss Dezsóné (Csanádpalota) megyei tanácsstagok és Balázs Lajos, a megyei NEB elnöke. A végrehajtó bizottságra átruházott tanács hatáskörök gyakorlásáról szóló beszámolóhoz hozzászólt Vigh Sándor (Székkutas), a megyei tanács és szervei új működési szabályzatának tervezetéről pedig Munkácsy György (Szeged) mondott véleményt. Az előterjesztések között szerepelt a szentesi kórház megyei jellegének megszüntetését javasoló anyag, melyhez Török László (Szentés) szólott hozzá.

A megyei tanács tegnapi ülésén olyan témát tűzött napirendre, amely ország-szerte mind fontosabb kérdéssé válik, s tekintve a megye helyzetét, Csongrádban lassanként a legégetőbb gondok egyike lesz. Már az előzőkből is kitűnik, hogy a megye népmozgalmának helyzetét tárgyaló anyaghoz szóltak hozzá a legtöbben, ez váltotta ki a legélelkebb vitát. Valamennyi tanácsstag, az egész testület átértékelte a kérdés fontosságát. Ez egyaránt kitűnt az anyag összeállításának igen alapos munkájából, s a tanácsstagok felkészültségéből és érdeklődéséből. A megye lakosságának növekedése elmarad az országos átlag mögött. Amíg az ország lakossága 20 esztendő alatt 11,3 százalékkal nőtt, Csongrád megyéé mindössze 2,5 százalékkal emelkedett.

A népmozgalom helyzetével kapcsolatban számos szempontot vizsgált a tanács elé került anyag, a legtöbb vitát azonban a születések számának kedvezőtlen alakulása váltotta ki. Rendkívül kedvezőtlen ugyanis a tekintetben a megye helyze-

te. 1971-ben például ezer lakosra mindössze 13,3 születés jutott, s ezzel a megye az országban utolsó helyre került. Az 1956-os 7766 élve születés 1971-re 6 ezer alá esett vissza, vagyis 23 százalékkal csökkent. Igaz, az utóbbi években némi javulás tapasztalható. A mélypont 5345 születéssel, 1965-ben volt. Jelenleg a terhességek 40,8 százaléka végződik születéssel, ez az arány 1965-ben csak 38,9 százalék volt. A születések száma 1965 óta 12 százalékkal emelkedett, de még mindig utolsó helyen áll az országban.

Kedvező a megyében a házasságkötési aktivitás, a családok száma az 1949-es 115 ezerrel 1970-re 127 ezerre emelkedett, ám a gyermektelen családok aránya 28-ról 37 százalékra, az egy-gyermekes családoké pedig 32-ről 35 százalékra nőtt. Csökkent a két- vagy többgyermekes családok aránya. Az adatokból kitűnik, hogy igen magas a művi vetélések száma. Ezen 1965 óta, átlagosan 8 és fél ezer terhességmegszakításra kerül sor a megyében, számuk nem csökken. Csak a terhességek száma növekszik, így a művi vetélések aránya valamelyest kedvezőbbé vált.

A természetes szaporulat összefügg a halálozás alakulásával. Ha a kettő különbségét összevetjük, az ezer lakosra jutó természetes szaporulat évente mindössze 0,6 a megyében. 1960 és 1970 között mindössze 3575 volt a megye természetes szaporulata. A lakosság számának növekedését tehát jórészt a bevándorlás biztosítja. A kettőt együtt számítva, tíz esztendő alatt a megye lakossága 7353 fővel növekedett, s 1970-ben 441 ezer 399 volt. A természetes szaporulat és a bevándorlás mintegy felét-felét teszi ki a lakosság növekedésének 1960-tól 1970-ig. Ám, 1971-ben például a 264 természetes szaporulatra 1232 bevándorló jutott.

Egy tudósításban lehetetlen a népesség, a népmozgalom alakulásának valamennyi szempontjával, fontos okaival foglalkozni. A tanács elé terjesztett anyag, s a felszólalók részletesen elemezték a megye helyzetét, az életszínvonal alakulásától kezdve a nők foglalkoztatottságáig, a lakásépítéstől a bölcsődei, óvodai ellátottságig, vagyis számbavettek minden olyan szempontot, amely befolyással lehet a demográfiai helyzet alakulására. A kérdés bonyolultságát jól érzékelteti néhány adat. Óvodai ellátottságban a megye második helyen áll az országban, 76,9 százalékkal. Amíg az országban a lakások száma 1972-ben 2,2 százalékkal nőtt, Csongrád megyében 4,4 százalékkal emel-

kedett. A természetes szaporulat növekedése számára kedvező helyzetet teremtő feltételek intenzívebben javultak tehát a megyében, mint az országban általában, a születések száma viszont így is nagyon alacsony.

Hosszú és tartalmas vita után a tanács végül úgy döntött, hogy megbízza a végrehajtó bizottságot: a vitában elhangzottak, valamint a bizottság által előkészített határozati javaslat alapján szövegezze meg a határozatot, amely részletesen foglalkozik a népmozgalom alakulásával, s intézkedéseket, javaslatokat tartalmaz a helyzet kedvezőbbé tételére. A határozat megszövegezéséről visszatérünk a témára.

A megyei tanács ezután megvitatta és elfogadta a végrehajtó bizottságra átruházott hatáskörök gyakorlásáról szóló beszámolót, valamint a tanácsnak és szerveinek új működési szabályzatát. Vita után határozott a tanács a szentesi kórház megyei jellegének megszüntetéséről. E határozat december 31-én lép hatályba. A tanács határozott a megyei és a Szeged városi KÖJÁL egyesítéséről is, 1974. január 1-i hatállyal. Ezután interpellációkra került sor. Martonosi Andrásné (Hódmezővásárhely), Szógi Béla (Szeged), Nagy Sándor (Ásotthalom) és Bárkai Mihályné (Baks) megyei tanácsstagok interpelláltak. Martonosi Andrásné a vásárhelyi Kincsestelep számára sürgette egy áruház megépítését. Az áruházat már tervezeti a MEK, s előreláthatóan 1975 közepére lesz készen. A többi interpellációra — melyek tegnap hangzottak el — később kapnak választ a tanácsstagok.

A megyei tanács végrehajtó bizottsága nemrégiben emléklapokat alapított azoknak a tanácsstagoknak a számára, akik 10, illetve 20 éve töltik be eredményesen felelősségteljes, választott funkciójukat, s végzik áldozatkész társadalmi munkájukat. Dr. Komócsin Mihály a megyei tanács 25 tagjának nyújtotta át tegnap a plakettet, 10 éves munkájukért. Közülük négyen — Hunyadkúrti Lajos, Link Mihály, Nagy István és Reinhold András — 20 éves tanácstagságukért kapták az emléklapokat.

Meabeszélés a téeszekről

A tsz-tagság anyagi és szociális helyzetét, perspektíváját, a szociális gondoskodás üzemi és társadalmi tennivalóit tárgyalta meg csütörtökön a TOT szervezésében a mezőgazdasági szövetkezetek szociális bizottságának országos tanácskozása.

Dr. Novobáczky Iván, a TOT titkára vitaindító beszámolójában részletezte a szövetkezetek munkaerő-helyzetét, a foglalkoztatás problémáit, a tsz-tagok jövőjének alakulását, az anyagi ösztönzés kérdéseit, s az ezekkel kapcsolatos teendőket. (MTI)

Föld körül a Szojuz-12

Csütörtökön délután ismét ember vezette űrhajót bocsátottak fel a Szovjetunióban. A Szojuz-12. űrhajó parancsnoka Vaszilij Lazarev alezredes, valamint fedélzeti mérnöke, Oleg Makarov. Az űrhajó Föld körüli pályára térese után megkezdtek a kétnapos kísérleti program végrehajtását.

A Szojuz-12 programjának egyik legfontosabb célja az űrhajósok életbiztonságával kapcsolatos berendezések és rendszerek tökéletesítése, illetve az ezzel összefüggő orvosi ismeretek gyarapítása.

Az új szovjet űrkísérlet-ről lapunk 2. oldalán közlünk tudósítást.

Indulás előtt a Szojuz-12 legénysége: V. Lazarev és O. Makarov

Kádár János látogatásai

Jean Sibeliusnak, a finn zeneköltő legnagyobb alakjának szülőhelyére, a Helsinki-től mintegy 100 kilométerre levő Hämeenlinnába látogatott el csütörtök délután Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, feleségével és kíséretének tagjaival. Helsinkiből indulva mintegy másfél óras autótúrt után érkeztek meg a magyar vendégek és finn kísérőik a mindössze 36 000 lakosú kisvárosba, amely nemcsak halhatatlan muzsikusiáról, hanem festői környezetéről, a turisták ezreit vonzó Aulankó nemzeti parkról és nem utolsósorban patinás történelmi emlékeiről, a hämeenlinnai várról is nevezetes.

Délután Kádár János és felesége egy másik — nem kevésbé nemzetközi hírű — finn kisvárossal, Riimä-kivel ismerkedett. A 22 000 lakosú települést szerte Finnországban „kristályváros”-ként emlegetik: a riimäki üvegyár termékei ugyanis világviszonylatban is a legmagasabb színvonalat képviselik az üvegyiparban. Riimäki azonban nemcsak kristály-, hanem testvérváros is: Szolnokhoz fűzik szoros, baráti szálak.

A magyar párt első titkára — Kekkonen elnök kíséretében — délután érkezett vissza Helsinkibe. Este Ká-

dár János és felesége fogadást adott a házigazda, Urho Ahti Karjalainen külügyminiszter, továbbá a kormány tiszteltét. A fogadáson több tagja, és a finn politikai és társadalmi élet szí- ségén kívül megjelent Ka-

mos vezető személyisége is.

A 25 éves Szegedi Vas- és Fémipari Szövetkezet köszöntése

Győri Imre látogatása a jubiláló üzemben

A Szegedi Vas- és Fémipari Szövetkezet munkáskollektívája ezekben a napokban ünnepli fennállásának negyedszázados évfordulóját. A jeles jubileumi esemény alkalmából — egy

korábbi kedves meghívásnak eleget téve — tegnap délután meglátogatta a precíziós szerszám és másféle gépeiről, műszereiről immár Európa-hírű ipari szövetkezetet Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára. A korszerű üzemben folyó sokoldalú termelőmunkáról Ivánka Tóth Kálmán elnök, Németh Imre párttitkár és a szövetkezeti közösség más vezetői tájékoztatták Győri Imrét, aki később a műhelyeket is megtekintette. Elismeréssel szólt arról az értékes ipari tevékenységről, amit a munkáskollektíva betölt a magyar gégyártás hírnevének öregbítésére.

A szovjet megrendelésre készülő hegesztőautomaták szerelésével foglalkozó II. Rákóczi Ferenc szocialista brigád munkahelyén időzve a következő kedves sorokat jegyezte a brigádnaplóba: „A Vas- és Fémipari Szövetkezet megalakulásának 25. évfordulóján jó egészséget, eredményes munkát, sok boldogságot kívánok a II.

Rákóczi Ferenc szocialista brigád minden tagjának. Kívánom, hogy vajlon valóra személyes törekvésük: »A szocialista módon élni, dolgozni és tanulni» eszmé tartalma szerint.»

A következőkben Győri Imre részt vett azon a benyújtott házánál is, amelyet a fegyveres erők közelgő napja alkalmából a szövetkezet munkásainak tiszteletére rendeztek. A szövetkezet nehéz fegyveresei, Horváth Ferenc hegesztő, szakaszpáncsnok vezetésével az 1972-es kiképzési évben — a szegedi Gera Sándor munkásör-zászlóalj kebelében — kiérdemelték a „Kiváló szakasz” megtisztelő címet. Ugyanakkor hasonló — számos kormánykintéttéssel is elismert érdemeket szereztek a szövetkezet munkásai a termelésben is. Ezért a szövetkezet vezetőse nevében ezúttal az erkölcsi elismerésen túl anyagi jutalmazásban részesítette őket Ivánka Tóth Kálmán elnök.

A családias üzemi munkasör-találkozón meleg hangú pohárköszöntőt mondott Győri Imre, s méltatta az itt dolgozó idősebb és fiatalabb iparosnemzedékek érdemeit és szólott a rájuk váró új, szebb, nagyobb feladatokról is.